

KÖNYVTÁRAK AZ AKTÍV IDŐSÖDÉSÉRT GYÖKEREK ÉS SZÁRNYAK

Beszámoló az Országos Könyvtári Napok Bács-Kiskun megyei eseményeiről

2012. augusztus 1 – október 7.

Bács-Kiskun megyében is az év legátfogóbb, legtöbb érdeklődőt vonzó, és legtöbb együttműködésre épülő eseménye az Országos Könyvtári Napok rendezvénysorozata. 2005 óta több olyan, ma már hagyományosnak tekinthető programelemet alkalmazunk, amelyek évről évre aktualizálva biztosítanak jó alkalmat a könyvtári szolgáltatások népszerűsítésére, a lakosság újabb és újabb csoportjának megnyerésére. Így alakult ez 2012 októberében is. Az Informatikai és Könyvtári Szövetség országos koncepciója ezúttal az Európai Unió „Az aktív idősödés és a nemzedékek közötti szolidaritás európai éve 2012” eseményeihez kapcsolódott.

Bács-Kiskun megyében **74 település 438 programja 19 274 érdeklődőt** vonzott. A statisztikai adatok évek óta tartó pozitív változása is a könyvtárak közti egyre szorosabb és összehangoltabb munkát tükrözi.

ÉV	TELEPÜLÉS	PROGRAM	RÉSZTVEVŐ
2012	74	438	19 274
2011	65	403	17 137
2010	56	364	16 847
2009	41	283	10 565

Bács-Kiskun megyében 2012-ben is a Katona József Könyvtár koordinálta a „Könyvtárak az aktív idősödésért” eseményeit. Információkkal, módszertani ajánlásokkal, személyes konzultációval, kész forgatókönyvekkel, és programszervezéssel segítettük a városi, a községi könyvtárakat és a kistelepüléseken működő szolgáltatóhelyeinket.

Az Országos Könyvtári Napok előkészítő munkái már nyáron elkezdődtek, ekkor készültek el a városi és községi könyvtáraknak, illetve a szolgáltatóhelyeknek átadott forgatókönyvek, a játékok feladatai, ekkor került sor a megyei promóciós anyagok tervezésére.

Megyénkben is öt kiemelt téma köré csoportosultak az események.

2012. OKTÓBER 2. BIZTONSÁGOS IDŐSKOR

A programsorozat egyik legfontosabb napja a biztonságról szólt. Több településen – **Bácsszőlősen, Dunatetétlen, Fajszon, Hartán, Jánoshalmán, Kiskunfélegyházán, Kiskunhalason, Solton, Tataházán** – a rendőrség körzeti megbízottjai tartottak tájékoztatót az időseknek, kiemelve a speciálisan őket fenyegető veszélyeket, bűnelkövetési módokat. A **megyeszékhelyen** a Kecskeméti Rendőrkapitányság munkatársa a valós élet és az Internet rejtette veszélyekre hívta fel népes hallgatóság figyelmét. **Tisza-kécskén** Hegedűs Imre nyugalmazott alezredes előadásának címe és témája a Börtönélet volt.

Kerekegyházán a Tűzoltó Köztestület tagjai segítettek a legfontosabb tudnivalók felelevenítésében, rendszerezésében. **Kecelen** a helyi Takarékpont támogatásával Takarékoság kortalanul címmel képzőművészeti pályázatot hirdettek – nem csak gyerekeknek. **Katymáron** Idősek fórumát rendeztek, ahol az alpolgármesterrel konzultálhattak az idősek a biztonsága vonatkozó felvetésekről. Mindenütt kiváló együttműködő partnereket jelentettek a civil szervezetek és a hatóságok.

2012. OKTÓBER 3. MOZGALMAS IDŐSKOR

A mozgalmas időskor napja többféle lehetőséget kínált a különböző korosztályok együttlétére. Népszerűek voltak az egészségügyi programok. A könyvtárak és az egészségügyi intézmények közti együttműködés megalapozása évekkal ezelőtt, éppen az Országos Könyvtári Napok keretében kezdődött. Számos helyen rendszeres az ingyenes lakossági szűrővizsgálatok, a prevenciót segítő tájékoztatók, információs napok. **Ballószögön** és **Gátéron** jogafoglalkozást szerveztek nyugdíjasoknak. Solton a könyvtár parkjában a helyi taj-chi klub mozgatta meg a nagyokat. **Izsákon** Nem beteg vagy, hanem szomjas, ha nem is érzed címmel Kiss József György nyugdíjas főiskolai docens tartott előadást a víz szerepéről. Ne nevetess, mert bepisilek! Mit tehetünk ellene? – ez a cím Dr. Skultéti Judit orvos, inkontinencia tanácsadó tájékoztatóját jelöli. **Tisza-kécskén** sokan kihasználták a doktornővel való találkozás lehetőségét személyes konzultációra is. **Hartán** az időskori testápolást választották a tanácsadás témájául. **Kecskeméten** nagyon hasznos tudnivalókat

osztott meg a hallgatósággal Papp Zoltán mentőtiszt, *Katymáron* a házi *beteg gondozással* kapcsolatos információkra voltak sokan kíváncsiak. A megyeszékhelyen ez a nap az olimpia jegyében telt. A gyerekeknek Grosán Pál, a Kecskeméti Olimpiai Barátok Bóbis Gyula Köre tagja olimpiatörténeti érdekességeket gyűjtött össze, a tinik és felnőttek pedig a lólengés királyával, Berki Krisztián olimpiai bajnokkal találkozhattak. A hangulatos beszélgetést dedikálás és közös fotó készítése követte.

A mozgalmas időskor napján sokfelé került sor kézimunkázó és sütni-főzni szerető nagyik bemutatkozására, tudásátadására, és a számítástechnikai ismeretek bővítésére is. *Tataházán* a TeleNagy, *Ágasegyházán* a PC ABC címet kapta az informatikai program. *Mátételkén* az internet segítségével történő kapcsolattartást mutatták meg az idősebbeknek, *Katymáron* virtuális barangolásra invitálták az érdeklődőket. *Kecskeméten* a Nagyinet tanfolyam nyílt óráin kaphattak kedvet a tanuláshoz a nagyik.

Akasztón a helyi Fürge Ujjak Kézimunkakör segítségével. éledtek újra régi idők kézimunkái, *Gátéron* a drukkolásos hímzés készítésének titkát mutatták meg az általános iskolásoknak a nagymamák. *Tázláron* népies ruhákból és kézimunkákból rendeztek nagyszerű kiállítást. *Homokmégyen* Mit főzzek ma magamnak? címmel a nyújtott rétes elkészítésének megtanulása volt a cél. *Tabdin* szakácskönyvek megtekintésével, régi receptek gyűjtésével és cseréjével telt a délután.

2012. OKTÓBER 4. BÖLCS IDŐSKOR

Tartalmas napként tartjuk számon a bölcsek időskor napját is. A Katona József Könyvtár régi együttműködő partnere a huszadikszázad.hu. Munkatársai mindig igényesen összeállított előadással készülnek, nem véletlenül vonzanak népes közönséget. Ebben az évben különleges feladatra vállalkoztak: nagyik és középiskolások beszélgetésére került sor Egykor – egy kor címmel. Ugyancsak érdekes volt dr. Király László György Értékkörző kecskeméti fotográfiák c. diavetítéssel illusztrált bemutatója is. A gyerekeknek Kánisz János nagypapa mesélte el legkedvesebb történeteit. *Ágasegyházán* és a *Széchenyivárosi Fiókkönyvtárban* a Lábíta Színház előadásában székely népmeséket ismertek meg a legkisebbek. Mesék segítettek a nagyszülők

gyerekkorának megismerésében *Bátyán*, *Csolyospáloson*, *Fülöpjakabon*, *Imrehegyen*, *Kunszálláson* és *Soltszentimrén* a Csöpp Színház közreműködésével.

Jakabszálláson Meggyes János nyugdíjas novellista mutatkozott be, *Baján* Héttoronyestre és a Baja.hu internetes portál népszerűsítésére került sor. *Petőfiszálláson* a Szentkúti Nyugdíjas Klub tagjai tartottak foglalkozást az óvodásoknak a hagyományos őszi kaláka munkákról (kukoricamorzsolás, paprikafűzés), *Kalocsán* pedig Mesélő házak, utcák és terek címmel hallgattak izgalmas összefoglalót az érdeklődők. *Madaras* és *Katymár* vendége Kiss Gábor nyelvész volt, aki a magyar nyelv kihalt és legújabb szavait szedte csokorba gyerekekkel és nagyszüleikkel.

2012. OKTÓBER 5. TÁRSAS IDŐSKOR

A társas időskor napján az időskori kapcsolatokat, a társas együttléteket kerültek a középpontba. *Bácsszőlősen* az időskori elmagányosodásról, egyedüllétről beszélgettek szakemberrel a nagyik, s persze arról, hogyan lehet boldogabbá, élhetőbbé tenni a nyugdíjas éveket.

*Kerekegyházá*n Farkas Éva pszichológus előadását kötetlen beszélgetés követte az öregedés művészete témakörben. *Baján* a polgármesteri köszöntő után a RÁBL Színpad zenés műsorát élvezték az Idősek Városi Napja résztvevői. *Bácsalmáson* „Dráma a nagyik között” címmel játékos, zenés teadélutánon szórakozhattak a szépkorúak, *Balázspusztán* közös fényképnézegetés segítette a múltidézést, *Fülöpházán* idősek verses délutánjára, *Fülöpjakabon* Szívfacsaró és vidám nóták estjére hívogatták a lakosságot.

*Dunatétlen*en nyugdíjas klub alakult a könyvtárban, és a **Katona József Könyvtárban** is megtartotta első összejövetelét a Nyugdíjas könyvbarátok köre. Más korosztállyal, de szintén a társas kapcsolatok témáját igyekezett körbejárni Sohonyai Edit ifjúsági író Kamaszvilág c. könyvbemutatója *Dávodon*, *Garán* és *Vaskúton*.

2012. OKTÓBER 6. JÁTÉKOS IDŐSKOR

A játék, mint tevékenységi forma a hét minden napján sok program jellemzője volt. Szombaton azonban a játéké volt a főszerep, korhatár nélkül számítottunk minden játékos kedvű könyvtárlátogató érdeklődésére.

Kecelen szófejtő, szókirakó nyelvi játékok szórakoztatták a lakosságot. **Kecskeméten** a Családi társasjáték keretében a Magyar Társasjátékos Egyesület tagjai voltak a játékmesterek: bemutatták és megtanították a legnépszerűbb táblás játékokat. Szintén a Katona József Könyvtárban került sor a rejtvényfejtő nagyik találkozójára, ahol írásbeli és szóbeli fejtörők, várták a kíváncsiakat. Több táblás játékhoz hangulatos játéktáblát készítettünk erre az alkalomra. Az újonnan megszépült Petőfivárosi Fiókkönyvtárban működő Nyugi klub játékpartival ünnepelte megalakulását. A klubnak beszámolóink készítésének időpontjában már több mint 70 tagja van. Kiskunmajsán szellemi és ügyességi játékokkal készültek, **Dunantetétlen** és **Jánoshalma** társasjátékpartit szervezett, **Kunszálláson** pedig a Tiszta logika címet kapta az agytorna.

Ma már természetes, hogy egy játékos nap eseményei között helyet kapnak az értelmes, képességfejlesztő, gondolkodtató internetes játékok is.

2012. OKTÓBER 7. KÖNYVES VASÁRNAP

Sok látogatót vonzott 2012-ben is a **Könyves Vasárnap**. A rendhagyó nyitva tartásnak, az ingyenes beiratkozásnak, a könyvtári játékoknak komoly hagyományai vannak szerte a megyében. Ezekre már nyár végétől készül a lakosság. A megye könyvtári szokás szerint valamennyi korosztályra gondoltak, amikor megtervezték a napi kínálatot. Sokan kihasználták az ingyenes beiratkozás lehetőségét, és régóta nélkülözött könyvek sora is visszakerült a könyvtárakba a késedelmi díjak elengedése miatt.

Kecskeméten minden beiratkozó kipróbálhatta szerencséjét a **Könyvtári pörgettyűt** megforgatásával. Teltházzal működött a Könyvtári kávézó: egész nap lehetett választ keresni a Kávé-kvíz kérdéseire, és itt került sor egy beszélgetésre Cseke Péterrel, a kecskeméti Katona József Színház igazgatójával. Este játékkaszinó várta a felnőtteket, majd filmvetítéssel és retrobulival zárult a nap. Családok részvételére számítottak a **koncerteket** és **bábszínházi előadásokat** szervező könyvtárak: Baja – Tengeri Attila, Kiskunfélegyháza – Cibere Meseszínház, Lajosmizse – Ametiszt Bábszínház Tiszakécske – Szépkorúak kórusának koncertje a Tubarózsa citerazenekar közreműködésével.

A megye települései nagy segítségként értékelték a központi forgatókönyveket. A **Téli napfény, szúnyogtej** c. foglalkozáson szólásokkal, közmondásokkal és régen használt szavakkal játszottak a gyerekek, többek között *Bócsán, Dunatetétlenen, Géderlakon, Jánoshalmán, Jászszentlászlón, Kaskantyún, Katymáron, Kecskeméten, Kiskunfélegyházán, Ménteleken, Miskén, Szakmáron és Szentkirályon.*

Kisiskolásoknak szerzett hangulatos perceket a **Mesemorzsák** játék. Ennek keretében az internetes információszerzést kapcsoltuk össze a nyomtatott dokumentumok használatával. A feladatok megfejtésével a gyerekek játékos formában vettek részt a szövegértés gyakorlásában, megfigyelőkészség és kommunikációs kompetenciák fejlesztésében *Bócsán, Fajszon, Hartán, Jakabszálláson, Jánoshalmán, Katymáron, Kiskunfélegyházán, Kisszálláson, Miskén, Ordason, Páhin, Szentkirályon és Vaskúton.*

A **Mesél a Könyvtári Maci** igazi Bács-Kiskun megyei érdekesség. Ez a kedves plüssállat a korszerűen felújított szolgáltatóhelyeink átadási ünnepségén költözik be könyvtárainkba, hogy mesével, verssel, játékkal várja az ovisokat és a kisiskolásokat. Kitűnő alkalmak ezek az új könyvek bemutatására, verstanulásra, egy-egy érdekes téma sokoldalú körüljárására. A foglalkozásokat a helyi könyvtárosok vezetik az általunk küldött részletes forgatókönyv alapján. 2012 októberében Berg Judit Micsoda idő! c. történetével ismerkedtek meg a gyerekek. A mese mellett volt hangszerbemutató, zenehallgatás, rajzolás és persze elkészültek a közös fotók is.

A Könyvtári Maci *Bócsán, Dunatetétlenen, Fajszon, Géderlakon, Jászszentlászlón, Kadafalván, Kaskantyún, Katymáron, Kecskeméten, Ladánybenén, Ménteleken, Ordason, Szentkirályon és Tiszaugon* tette szebbé a kicsik egy-egy napját.

Megyénkből csatlakoztak a legtöbben **Betűbuli**, és a **Ne csak lógj a neten!** országos internetes játékokhoz.

A központi promóciós anyagokat (plakát, szórólap, naptaras könyvjelző, memóriajáték, apró meglepik) 2012-ben is kiegészítettük a megyei keret felhasználásával. Az idősebbek hasznosnak találták a nagyítót, a nagymamák örömmel

tervezgették, milyen finomságokra kerül majd a „Nagyi konyhájából” feliratú öntapadós matrica, a Könyvtári irkafírka elnevezésű jegyzetömböt pedig korosztálytól függetlenül mindenki tetszését elnyerte. A promóciós anyagok települések közti elosztásánál a regisztrált programok számát és várható célközönségét vettük figyelembe.

A helyi programokat népszerűsítő szórólapok az egészségügyi, szociális és oktatási intézményektől kezdve a bevásárlóközpontokig, lakótelepekig, civil szervezetekig sok helyre eljutottak.

Valamennyi eseményhez A/3 méretű plakátokat készítettünk, ezek elektronikus változata a honlapunkra és a közösségi oldalakra is felkerült. A kistelepüléseken működő szolgáltatóhelyeinkre, valamint a városokba is elektronikus úton juttattuk el az általunk szerkesztett plakátokat, így azokat az adott helyszíneken már csak nyomtatni kellett.

Kecskeméten hagyománnyá vált, hogy a könyvtár főbejáratának két oldalán óriás méretben is megjelenik az Országos Könyvtári Napok logója – már jóval az események előtt népszerűsítve az eseményeket. Ez 2012-ben is így történt.

Igyekeztünk figyelni a pontos dokumentálásra: sok-sok digitális fotó őrzi a legszebb, legérdekesebb pillanatokot. A Katona József Könyvtárban történekről naponta beszámolt a Kecskeméti Televízió, majd egy stúdióbeszélgetéssel kiegészített összefoglalót is vetített, azoknak a figyelmére is számítva, akik esetleg lemaradtak egy-egy eseményről.

Örülünk, hogy 2012 októberében is sokan elfogadták hívogatásunkat az Országos Könyvtári Napok Bács-Kiskun megyei eseményeire. Reméljük, a programsorozat résztvevői velünk együtt vallják: Idős korban is aktívan, találkozzunk a könyvtárban!

Kecskemét, 2012. december 5.

Ramháb Mária
megyei könyvtárigazgató
főtanácsos